

TACHINK.
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՉԵՑ.	ՇՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 2/2	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱԼԻ	80	40 2/2	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13	ժր.

Նամակներ պէտք է ուղղակի՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆԲ»-ի
Հ. ՄԱՄՈՐԻԱՆ ԵՒ Ն. - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԿԱՌԱՐԱՆԵՆ ՎԵՐՁ

Մարաքաղաքին թերթերը զգայացունց լսարամասնութիւնները կը բերեն Երեք թերթի օրուան լուսածագին կախաղան հանուած տասներկու ոճրագործներու վերայ ի գործ դրուած «Իրդարութեան»։

«Իրդարութիւն» կը սենք, որովհետեւ մեր դժբաղդ երկրին մէջ Իրդարութիւնը անկախ հալածական դարձած, այնչափ նուատացած ու անճանաչելի բան մը սխալ էր դառնալ, որ «չիկայի» հաւասար էր։

Տասներկու կախողներէն զատ, իրաւապաշտեան, մահուան դատաւարուած են ուրիշ քսանէ հինգ անձեր ալ, որոնց մէջ կը գտնուին բարձրաստիճան անձնաւորութիւններն ու փաշաներ ալ։

Մենք պիտի չի խօսինք այլեւս այն քաղաքական պատճառներուն վրայ, որ թուրք երկու հակամարտ կուսակցութիւններու իրարու դէմ չէզոքացնելու ձախճար գործելակերպէն ծնունդ կ'առնէին և Օսմանցիներու մայրաքաղաքը պահ մը կը զրդեցնէին ոճիրով, ձերբախտութիւններով և կախաղաններու շարքերով։

Մաղթելի է որ այս տխուր իրադարձութիւնները վերջին վարագործը կազմեն այս հարչարուած երկրին զաւակներուն մէջ ընկած աւելորդ իրեքակիրութեան, քանի որ առանց ատոր ալ այս երկրորդ արագապաշտ և ներքնապաշտ արդէն շատ ուտիչ ցեցեր ունի և ներկայացած տխուր դասերէն օգտուելին բոլոր անոնք որ ըզգաստակու պէտքը ունենին։

Կառավարութիւնը փութկոտ գործուելութեամբ մը հետապնդեց գործը, դատեց ու վճռեց, ոճրագործներուն ու առանց մեղաւորութեան սանձանքով իրենց յաղապարտութեան համապատասխան պատիժներ, օրինակ դառնալու համար ուրիշներու։

Սոստովանութիւններէն բաղորոշապէս երեքու արդէն թէ յանցապարտներուն սննդային մասը, չնայելու համար բոլորը, կը պատկանէին Իթիլաֆական քաղաքական կուսակցութեան, որ օրուան կառավարութիւնը տապալելու և անոր տիպոսները գրաւելու աղտոտ պայքար մը մըղած էր վերջերս քանի մը կուսակցականներու ծրագրած գաղտնի դաւադրութեան ընթացք տալով և ձեռք առնելով որովհետեւ գործիքներ, որոնք գուցէ չէին կրնար ըմբռնել նոյն իսկ թէ ինչ ըսել է կուսակցութիւն և ինչ կը նշանակէ քաղաքական պայքարներու մէջ յարգել իր զինաթիւն գործելակերպն ալ, Հակառակ անոր որ այդ ոճրագործները աւելի անխիշտանկաններու վայել ընթացք մը ցոյց տուին, մենք իրենցմէ ուսնք կը գտնենք, նոյն իսկ գերազանցօրէն ոգևորուածներ, իր թէ լաւ բան մը կատարելու համար համոզուածներ, որոնք մեղքը իրենցմէ աւելի անոնց վրէժն է որ անոնց սիրտը հրդեհեցին և անոնց ձեռքին մէջ դաշոյն ու արձանակ դրին ըսելով, Զալկ, որովհետեւ հայրենիքիդ փրկութեան համար է որ կը զարնես, Ապա թէ ոչ ինչպէս մեղքն իրաւապաշտ սխալին տալն անգամ իրենց ըրածին լաւ բան մը ըլլալուն համոզուած այդ միասիրտ գործիքներուն բաղաձայնութիւնները։

Տնօրինող Բեազիմ չուանը վրէժն անընելով «Կեցցէ՛» արդարութիւն. անկցի բնապետութիւն» կրկնելով կախաղանին վրայ կը ձօնուի։

Իսկ Թափալ Թէվֆիդ «չ միայն իր վերջին վարկեաններուն հոգեւոր միութեամբ թեան համար իրեն եկող իսամը չընդունիր, այլ նախքան պարտնել իր կոկորդին վրայ սեղմելը, քանի մը անգամ ուժգին բացազանութիւններով կը գոչէ. «Մէկ Թէվֆիդին տեղը աղղը հազար Թէվֆիդ կը ծնի»։

Այսպիսի խօսքեր, իրենց ըրածի վասին, լաւ համոզում մը արդիւնք են անշուշտ, ըստ իրենց, Որչափ լաւ մարդիկ պիտի ըլլային ի հարկէ այս պարզ ու գոհնիկ հոգիները, եթէ փոխանակ զիրենք չարագործութեան մղելու, հայրենիքի փրկութեան համար ճշմարիտ մեծագործութիւններ ընելու մղողներ ըլլային։ Ասկէ ալ կը հետեի թէ գլխաւոր յանցապարտները իրենք չեն, այլ անոնք որ ոճիրը դարձնեցին իրենց Իթիլաֆական գործառններուն մէջ և միասիրտ սիրտերը գրաւեցին դրամով կամ հրապոյրի գանազան միջոցներով։

Սխալ կըլլայ անշուշտ կուսակցականները այս առթիւ մէկ ջրով լուսալը, նոյնպէս սխալ կըլլայ այդ կուսակցութեան բոլոր հակառակորդ տարրերը հետապնդելը։ Ո՛ր է հակառակորդ կուսակցութեան մը ծրագիրն ու քաղաքականութիւնը կրնայ սխալ ու նոյն իսկ վնասակար ըլլալ։ Բայց ինչ կարելի է ընել, չէ՞ որ իրենց գոյութեան իրաւունքն ու ծրագիրները ընդունուած և շտապագոյնով են արդէն կառավարութիւնը։

Ընդունուած ձև մըն է արդէն որ քաղաքական տարբեր ծրագիրներ և գաղափարներ տածողները Սանձադարական երկրներու մէջ հայրենիքի թշնամի չեն նկատուիր անարտաճառ, բայց պայմանաւոր անոնք գործին ու պայքարին իրարու դէմ՝ բարենախաճ ոգիով մը և երկրին ընդհանուր զարգացողութեան ու շահերուն ի նպաստ, և ո՛չ թէ երկիր մը վայրենացնելու և կործանելու համար։ Թուրքիոյ մէջ բոլոր քաղաքական կուսակցութիւնները ցարժ գործեցին ի վնաս երկրին և ի վնաս ժողովրդեան։ Ահա առաջ համար է որ մենք չենք ուզեր ըմբռնել իրենց գոյութիւնը և կուրանաք զիրենք, ապա թէ ոչ, ո՞վ չգիտեր թէ մաքուր պայքարը, ազնիւ ընդդիմութիւնը յառաջդիմութեան գլխաւոր ազդակներ են։

Եւ քանի որ անոնք կան, կամ դեռ չեն բեզբ լուծուիլ այն ժողովուրդներուն մէջ, որոնց իրենք ալ մէկ բեկորն ըլլալով չեն ուզեր միասնալ մայր զանգուածին հետ, հետեւաբար սխալ կրնայ ըլլալ զիրենք հետապնդել բռնու միջոցներով։ Պէտք է թողուլ որ անոնք ինքնին քայքայուին օր մը և միանան մայր զանգուածին։

Շարաթուան մը ընթացքին, մայրաքաղաքին և մէկ երկու նահանգներուն մէջ կըլած մօտ երեք հազարներու ձերբակալութեանց ու տարագրումներուն առթիւ, վայրկեան մը կարծեցինք թէ՛ բոլոր Իթիլաֆեան կուսակցութեան անդամներն են որ հատիկ հատիկ պիտի ժողուեն՝ զայն լուծելու և բնաջնջելու համար, բայց արդէն անպարտ արձակուածներն ու հետապնդուներն թուին ալ ցոյց կուտայ թէ անոր հակառակորդ և այսօրուան քաղաքական գործերը իր ափին մէջ առնող կուսակցութիւնը հետու է այդ տեսակ կործանաւոր մտադրութենէ մը, որ կրնայ իր հակազդեցութիւնն ալ ունենայ։ Ուրախալի է այս իմաստուն պարտաւոր ղեկ յայտնի համարձակ բռնու հետա-

պնդումներ, կրնային դուրս բռնու հակազդեցութիւններու ալ ծնունդ տալ դեռ նոյն կուսակցութեան հետեւողներուն և համակիրներուն մէջ և հակառակութեան ու աւելի տխրաթիթ լայն դէպքերու ալ ծնունդ տալ։ Ասկից վերջ պէտք է թողուլ որ չարը ինքնին մարի և կուսակցութիւնները ինքնին լուծուին իրենց աւելորդութեան վրայ իրենք իրենց մէջ համոզում գոյացնելով, ժողովուրդը պէտք չէ որ քաղաքէն և երես տալ այս կամ այն կուսակցութեան, քանի որ այս երկիրը, գոնէ առայժմ, ատակ չէ կուսակցութիւններու հոգը դառնալու։ Պէտք է հետզհետէ խմորուիլ և մէկ զանգուած դառնալ, բարձրացնելով ժողովուրդին կեանքը՝ ժողովրդապետական կառավարութեան մը աւելի արդար ու հիմնաւոր ըլլալը հետզհետէ ճանչցնելով ժողովուրդներուն։

Ուրախ ենք որ այս առթիւ հանգարտարոյ Հայութենէն Հայու մը մասնակցութեան հետքն անգամ չի գտնուեցաւ զարմանալիօրէն։ Եւ Հայերս՝ արդէն լաւ բան մը ըրած պիտի ըլլանք, եթէ իսպառ զգուշանանք յարաբերութիւններ ունենալէ ո՛ր է քաղաքական կուսակցութեան հետ, որովհետեւ ամենէն ալ «աղերսիս ձանկեցինք» և համերին տեսանք...
Ա.Լ.Ո

ՀԱՅՏԵԼԻՒՆ ՄԵՉ

Ազգային ժողովներու, խորհուրդներու և թաղականութիւններու մէջ սոսկական նկատումը թէ ընդհանուր ազգի տեսակէտն է որ ուշադրութեան կ'առնուի, աւելի բացօթի խօսելու համար, անձնական կեանքը թէ ընդհանուր շահն է որ դեր կ'առարէ և պէտք է որ կատարէ։

Միասնորէն երբեք կարծած եմ որ այդ տեսակ պաշտօնական սեղաններու շուրջ անձնականութիւնները կ'ընեն, առաջինը ուղղութիւններն որքան ալ ոխերիմ թշնամի մը առջև գտնուին, անտես կ'առնուին և ընդհանուր տեսակէտը կ'յայտնակէ, խնդրելով ամեն գծում հաշիւ։

Այս տեսակ փափուկ և կենսական պարագաներու առթիւ օրինակը մերէն գալու է, վերին բարձրագոյն իշխանութիւնը անհատութեան կենդանի պատկերը պէտք է հանդիսանայ, որպէսզի ըստ տրամադաստիներն ալ պատկառանք զգան, իրենց առջև գծուած ուղղութեան վրայ ղեկավար մը չունենան և ճշմարտութիւնն ու օրէնք ամեն տեղ հաւասարապէս կիրարկուի՝ առանց բացառութեան, զրո՞րքաղաքային աղբիւն չըլլալ ամեն ժամակ և ուղղութիւն հայթայթել մեծ կամ բարձրագոյն կարծուած պաշտօնական մարմիններու։

Շօշափելի ապացոյց՝ առաջ բերած ներուս կրնայ համարել կեդրոնական իշխանութիւնը որու աշխարհական և կրօնական անդամներն, որոնք դաւանանքի պատկանող կարգ մը անձեր, անտեսելով իզմիլցեոյ սրղարացի և օրինաւոր փափաքը, կարեւորութիւն չտալով անոնց արժանապատուութեան զգացումին, բաւի տեղ չդնելով իզմիլի, Ազգային կրթական և բարեգործական գործոց բարեկարգ և բարգաւաճ վիճակն, չնորհել իրենց զորութեան և վարչապետ (Առաջնորդին, կ'ըսուին) կուրօրէն իրենց անձնական ոխակալութիւններէն և կ'յանդգնին առանց որոշ և օրինաւոր պատճառի իրենց

կրից զոհելու անհաճ հակառակութեամբ մը ձգձգելով Թուրքիոյ ամենէն բարգաւաճ և պատուաբեր թիւի մը ժողովուրդին փափաքը իր Առաջնորդի եպիսկոպոսացման համար...։

Եւ այն ժողովականներն որոնք եզրկատուի մէջ կը գտնուեն համերայնութենէն բղձկած՝ Օրմանեան Սրբազանի օրհնութիւնն կ'հայցեն, յանուն այդ օրհնաբեր համերայնութեան՝ կ'ըլանան իզմիլի Առաջնորդին եպիսկոպոսական վկայականն, ինչ հեզանաք, ինչ ծիծաղելի հակասութիւն...։

Բայց այս բոլոր իրադարձութիւններուն մէջ գլխաւոր յանցաւորն է մեր անճարակ Պատրիարք Հայրն, որ պահ մը մոռնալով թէ իր պատրիարքութիւնն Բիւզանդիոնի մէջ հրատարակած մէկ յղուածին կ'ապրտի, այսօր գրելն է ընկեր ճիշտ այն մարդիկներուն՝ որոնք դէմ կրակ ու բող կը ժայթքէր դեռ քանի մը ամիսներ առաջ, այսքան ալ թացիկութիւն, այսքան ալ բամբակութիւն տեսնուած բան չէ...։

Թո՛ղ թերահաւատները տեսնեն թէ ժողովոյ մը նախագահն ինչ մեծ դեր կըրնայ կատարել ազգային գործոց ընթացքին վրայ, երբ խոհուն, օրէնագէտ ու չըրահայեաց հեղինակաւոր ձայն մը ունենայ, ինչ անհուն տարբերութիւն կարող նախագահի մը ու անկարող մարդուկի մը միջև...։

Բայց ինչպէս ուրիշ անգամներ արդէն գրեցի թող չկարծուի թէ Պօլոյ Սառն ժողովին քովը պիտի մնայ իր այս ձգձգուելու ու պահած կոպիտ լուծութիւնն, այս անցուղարձին պէտք չունենիք արդէն կրօնահաւատ անոնց գործելու եղանակը, միշտ նոյնն է ամեն տեղի համար, գաւառի ցաւերն ալ այդ զրութեամբ կը նայուին, խեղճ ազգ, դժբաղդ ժողովուրդ, որ ասանկ Պատրիարք մը ու ժողովականներ ունիս...։

Իզմիլ սակայն ներքին զաւառներուն ջուրով չկրնար լուացուիլ, այսքան հեռաւորութիւնն ու խելք պէտք էին ունենալ մեր Սառն ժողովոյ անդամներէն առանց՝ որոնք այս կամ այն կերպով կուզէին ոտնակոխ ընելու իզմիլցին կամքը, փուռ տապալումներով ու կոպիտ լուծութեամբ մը...։

ԵՍ

Հայկական Խնդիրը ՊՕԼՈՍ ՓԱՇԱՅԻ ՆՈՐ ՆԱՄԱԿԸ

Հայաբնակ զաւառներու համար բարենորոգումներ ձեռք բերելու նպատակով Եւրոպայի մէջ գործող Հայկական պատուիրակութեան նախագահ Վսեմ Պօղոս Նուպար փաշայի թաղաքի մէջ գրած մէկ նամակը ժամանակին հրատարակած էինք արդէն այս սխալներուն մէջ։ Պօղոս փաշա, ինչպէս հեռագիրները ծանուցած էին նախապէս, այս անգամ ալ Բաքիդ ժողովականութիւնը խմբագրութեամբ հրատարակող ֆրանսերէն թիւ 1 խորհրդ Թերթին մէջ Հայկական խնդրին մասին գրած է երկու նամակ մը, զոր Թարգմանարար կը ներկայացնենք մեր ընթերցողներուն նոյնութեամբ։

Պարոն Խմբագրապետ,
Ռուսմանիոյ Հրեաներուն մասին ձեռք գրած յօդուածը, որ առջի օր հրատարակուեցաւ «Լ'Օմ Լիպուր»-ի մէջ, Հայկական խնդրին համար կը պարտականէ հաւաստում մը, որուն մասին թոյլտուութիւն կը խնդրեմ ձեզմէ՝ իբրեւ Հայկական ազգային պատուիրակութեան նախագահ, ձեզի ներկայացնել կարգ մը խորհրդանշանութիւններ։

Ինքզինք անհաճախ մը պիտի ըլլալ կար-

ծելը թէ Հայկական պահանջները թուրքերուն մէջ Հայկական նահանգներու քաղաքականութեան զէմ թշնամական գաղափարներ արթնցնելու բռնիք ունենան։ Ընդհակառակը պարտք կը զգամ հաստատել թէ առաջարկուած ուրիշ բոլոր լուծուեմներուն մէջէն մենք կը պահանջենք միայն զուտ վարչական բարենորոգումներ, որոնք չունեն ու է քաղաքական հոգեւորական հակակշիռին վրայ, երբեք չեն զպիտի թուրքիոյ գերիշխանութեան և գահուն «Բերքի»-ն։

Այս բարենորոգումները որոնք չպիտար են և զիւրազօրեալներն, իրենց նը պատակ ունին զարդիցենք սպանութիւնները, աւագակութիւններն ու թալանումները, որոնց կը գոհուին չարունակ Ասիոյ իմ հայրենակիցներս՝ գաւառներուն մէջ տիրող անիշխանական վիճակին հետեան քով։ Մեր ուզածն է բոլորին ալ՝ իսլամ թէ քրիստոնեայ՝ ախտաբար տալ ազդու աշխարհ հակակշիռեալ բարենորոգումներու միջոցաւ՝ ապահովութիւն՝ ժանտարմըրի ստեղծումով արդարութիւն՝ զատարաններու բարեկարգութիւնով, գաւառներու արժէքաւորումով՝ լաւ ելն մուտքով գրաւուած հիւրու վերս դարձումով և հաղորդակցութեան ճամբաներուն շինութեամբ։

Արդէն երկար ատենէ ի վեր թուրքիա ինքն իսկ յանձնառու եղած է ներապաի, բարենորոգումներ տալ մեզ։ Թուրքիա ատիկա խոստացած է 1878ին, ստորագրելով Պերլին դաշնագիրը, և 1895ին, ընդունելով Պոլսոյ մեծ տէրութեանց պատրաստած բարենորոգումներու ծրագիրը։ Հետեւեալ օր մասնաւոր կառավարութեան համար նոր իրողութիւն մը չէ ատիկա, այլ իրականացումն էին յանձնառութեան մը։ Մնաց որ Պերլինի դաշնագրին 61րդ յօդուածը միայն թուրքիան չկապեր, այլ հաւասարապէս կը կապէ նաև տէրութիւնները որոնք յանձնառու եղած են հսկել, այսինքն հակապետի, Դ. Դրան կողմէ գործադրուած բարենորոգումները, որովհետև բարենորոգումները տեւական ըլլալու համար անհրաժեշտորէն պէտք է որ անոնք եւլոպական հակակշիռ մը ենթարկուին։

Փորձառութիւնը ցոյց տուած է արդարեւ որ թուրքիոյ մէջ բարենորոգումները՝ երբ անոնք հիմնուած չեն հակակշիռ մը վրայ, ճակատագրականօրէն խոտուած մնալու վիճակին մէջ կը մնան ու եթէ նոյնիսկ երբեմն գործադրութեան կը գործուի, քիչ ետք կը դադարէ գործադրելի ըլլալէ։ Ներապական նշանաւոր պետական մարդեր և հրապարակագիրներ հասկցած են ատիկա։ Պիտի ինչն լորտ կրանկիլը, լորտ Սաղպուրը, ու ինքզինք թոյլ պիտի տամ ինչն նոյն ինքն ձեզ, որ վերջն ըլլալով Լիպուրի մէջ գրած էիք թէ «առանց ազգու հակակշիռի Մակեդոնիոյ մէջ եղածին պէս պատերազմ պիտի ըլլայ»։ Ուստի ալ չեմ պնդեր, սակայն և այնպէս

պիտի ըսեմ թէ հակակշիռի գաղափարը հող կ'ը գտնէ նոյնիսկ թուրքիոյ մէջ ալ, ըլլալով մասնաւոր մէջ կ'ու պետական մարդոց մօտ, այնպէս որ հոն ալ, ինչպէս Ներապաի մէջ, հետզհետէ կը հասկցուի թէ Հայաստանի համար բարենորոգումներ պէտք են, և թէ այնտեղ ճշմարիտ բարենորոգումներ չեն կրնար տեղի ունենալ առանց հակակշիռի։

Կր կարծեմ որոշեալ հաստատել թէ հակակշիռի խնդիրն է այն միակ կարեւոր կէտը, որ տակաւին կը բաժնէ մեր պահանջները օսմանուն կառավարութեան տեղակալներէն բաց եւ այն հաստատ համոզումը ունիմ որ Բ. Դուրը չպիտի ունանայ ինքն ալ ճանչնալ անհրաժեշտութիւնը։ Միւս կողմէ տէրութիւնները բարեկամական ձեւով մը պիտի հասկցնեն իրեն թէ իր բուն չափը ատոր մէջ կը կաշարձայ։ Բարենորոգումներու գործողութեան թիւնը արդարեւ էական և անհրաժեշտ ազդեցիկ է Ասիական թուրքիոյ ամբողջութեան պահպանման, որովհետև այդ բարենորոգումներն են միայն որ պիտի կարենան հաստատել կարգը, և որոնք, ջրն ջելով այսպէս խառնութեանց պատճառները թող պիտի տան խոսափել օտար միջամտութիւններէ։ Հայկական նահանգներու բնակիչները այսօր իրենց բոլոր յորդորած են տեղի ունեցող բանակցութիւններուն վրայ, բայց եթէ այդ յորդոր ի դերն ելլէ, եթէ երկար ատենէ ի վեր սպասուած բարենորոգումները այս անգամ ևս միտմունք իրենց, կը վախճուի որ անոնք չկրնան արգելիլ յուսահատական շարժում մը։

...Համոզումս եմ որ այդ պատահականութիւնը տեղի չպիտի ունենայ, որովհետև բոլոր տէրութիւններն ալ յայտարարեցին այն կարեւորութիւնը, զոր իրենք կ'ընծայեն թուրքիոյ հողային ամբողջութեան պահպանման և ելմական կացութեան բարձրացումին։ Տէրութիւնները ատիկա ըրած են իրենց քաղաքականութեան խաղաղ և գիտեն թէ այդ ամբողջութիւնը կարելի պիտի ըլլայ երաշխաւորել միմիայն հակակշիռուած բարենորոգումներով՝ չըլլալապատեւած օրտաքին երաշխաւորութիւններով՝ ախպիսի երաշխաւորութիւններ՝ որոնք ներքին քաղաքական զէպերու և փոփոխութիւններու ազդեցութենէն գերել ըլլան։

Հայկական բարենորոգումներու կարեւորութիւնը, ուրեմն, բոլորովին կ'անցնի վեց նահանգներու սահմանները, անոնց գործադրութիւնը կը տարածուի ամբողջ թուրքիոյ վրայ, և անոնց իրականացումը կը համաձայնեալ Ներապաի քաղաքականութեան։ Այսպիսի ներդաշնակութիւն մը չահիրուած Տէրութեանց և Բ. Դրան հասարակաց չափը կայսրութեան հողային ամբողջութիւնը պահպանելու և ելմական կացութիւնը ամրապնդելու համար, և Հայերուն չափը՝ ապրելու իրաւունքը ձեռք բերելու համար—այնքան բացասիկ է որ վստահութիւն կուտայ մեզ

և թէ հիմա մենք ա'յն համոզումը ունինք որ տէրութիւնները՝ թուրքիոյ հետ համաձայնած՝ վերջապէս պիտի լուծեն Հայկական խնդիրը։

Իրենց միջամտութեան պատճառները որոնք երբեմն պարզապէս բարոյական և մարդկայնական պատճառներն էին, երբեք աւելի չեշտող դարձան, որովհետև անոնք կը համապատասխանեն քաղաքական և տնտեսական խորունկ անհրաժեշտութիւններու։ Այս իսկ պատճառով երբեք իմ ատիկա գիտելու և պայտօնական լուր տարածելու— թէ անընդունելի միտքով նախաձեռնութիւնով՝ պաշտօն յանձնառու Պոլսոյ իրենց ղեկավարներուն՝ Հայկական բարենորոգումներու վերջնական ծրագրեր մը խմբագրել։

Իւծի կը մնայ մտղեկ որ Ներապա, թուրքիա և միւս տէրութիւնները իրենց գործը կէս չգործեն և կիսամիջոցներու չգործեն, որովհետև ատիկա չպիտի բաւէ նոյն իսկ ուշացնելու ա'յն վտանգը, զոր կ'ուզեն հետապնդել այսօր։

Ներապութիւն կը խնդրեմ, պարոն խմբագրաւոր, այս երկար նամակին համար, և կոչ ընելով ձեր ազնուութեան գայն ընդունելու համար ձեր թերթին սիւնակներուն մէջ, կը խնդրեմ ընդունել իրորն յարգանքներու հաւատարմութիւնը։

ԲԱՐԻՁ 18 Յունիս 1913 ՊՈԼՍ ԴՈՒՊԼԱՐ

Ազգային Անճոխութիւն

Այս գիշեր ժամը 9ին ի յիշատակ Ս. Լուսաւորչի Նիցի ի Վերապէն, հակումի հանգիստեալ արարողութիւն պիտի կատարուի Հիւսիսային մասերուն մէջ։ Ա. Խորհրդութեանց պիտի նախագահէ Առաջնորդ Ս. Հայրը։ Մատրան մէջ գիշերող բարեպաշտ ուսումնարաններու հանգստեան համար ամէն զիւրութիւններ ձեռք առնուած են։

—Զորեքարթի գիշեր Առաջնորդ Ս. Հայրը ընկերակցութեամբ Տ. Յարութիւն քննիչ, Տ. Սարգիսեանի ներկայ գտնուեցաւ Ամերիկեան Աղջկանց վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսին։ Այս տարուան չըջանաւարտեցիներու թիւն է ինը, որոնց հինգը Հայ, Օրդը, Անժէ կէսպէքճեան, Արտէմիս Թօքաթեան, Մառի Դերձակեան, Նուարդ Փափագեան, Վիգորթիա Դեղագործեան։

—Զորեքարթի օր Հոփսիսեանց և Մերսուպեան վարժարաններու մէջ տեղի ունեցան բարձրագոյն կարգերու Քրանսերէնի հրապարակային քննութիւնները, թէ մասնաւոր և թէ աղջիկները զը նահատելի յաղորդութիւն մը ցոյց տուին։ Ներկայ էին Առաջնորդ Ս. Հայրը, Ազն. Տիկնայք Ս. Թ. Սպարթար, Ս. Մ. Ազնուորեան, Մ. Հ. Մատանեան, Օրդը, Մ. Շահում, Մ. Փափագեան, Ազն. Տրք. Չ. Գաղապեան, Հ. Նիզամեան, Չ. Փափագեան, Մերսուպեանի և Հոփսիսեանցի ուսուցիչք և ինչ։

Ծեցիք թէ իտալական հանրապետութիւններէն գաղտնի պատուիրակ մ'եմ և կուգայի Մոնթօրանսի մարալատին հետ զուաղորդելու, Կարծեցիք թէ սոսկալի գաղտնիքներ կ'ընեն։ Այն ատեն, այս գաղտնիքները ինձմէ խելու համար իմ վրաս ձեր լրտեսութիւններէն մին արձակեցիք։ Այս կինը չուշացաւ համոզուի թէ երբեք զուաճանելու միտք չունէի։ Ասկից յետոյ, հանգստացած, և Ձեր վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ նոյն իսկ ինձ նուէրներ ընել որ ատկուեցայ մերժելու։ Իրօք ինձ կառաջարկէիք կուսակցութեան մարդ մը ըլլալ, այն ատեն երբ երիտաւարը կեանքով և կիրքերով գեղուն, միայն կը մտածէի կեանքը սիրել իր բոլոր արտայայտութիւններով, Հակառակ իմ մերժման, Ձեր վեհափառութիւնը ուղեց իրօք պատուել զիս իր բարեկամութեամբ։ ... Կարելի է ինչ յուսալիք թէ օր մը պիտի գար որ մեծ ղոթաղը Ս. Լ. մը կեանքս խորտակելով, ձեր ձեռքերուն մէջ քաղաքականութեան աւելի հաճոյալատար գործիք մը պիտի ըլլայի։ ... Զեր վեհափառութիւնը թող բարեհաճի չի զրժ կամակրել իմ անկեղծութեան սաստկութեան վրայ։

—Զեմ բարկանալ, ըսաւ Գաթէրին իր ժպիտը չեղտելով։ Միայն կը զարմաւորուի իրենց մոտեցնել տալ։

—Մարգի, ըսաւ ան բանի մը համաձայնեք, Այն է թէ այս վայրկեանին, թագուհին չեմ, բայց միայն բարեկամութեան մը... ճշմարիտ և անկեղծ բարեկամութեան մը... Բայց ինչպէս փոխուել էք, ի ինքն Բարեկամ, Ձեզ է որ այսպէս տոգոյն, այսքան նիհարեցած, գրեթէ հիւծեալ կը տեսնեմ... Ո՛վ ձեզ այս վիճակին փոխեց։ Ձեմ կարծեմ թէ վանականութեան կարգապահութիւնը ըլլայ... Ան. կեղծօրէն խօսեցէք ինձ... Կարելի է ձեզ կրօնի ցաւին դարման կայ...։

—Մինչ Գաթէրին այսպէս տեսակ մը զուարթութեամբ ինքզինքը կը բացատրէր և այս նոր դերը կը ընէին նման կնոջ մը որ իր աստիճանը կը մոռնայ միայն Բարեկամութեան խորհրդու համար, Արան իր ձեռք աւելի խոտացուց։

Կիսով մը առաջ քաշած էր իր գդակը որ գրեթէ աչքերուն վրայ կ'ընկար։

Թեկը խալածեալ էր, և իր ձեռքերը լայն թեղունիքներուն տակ կը կորսուէին։ Այնպիսի որ միայն իր վրտիտ ղէմքին վարի մասը և անձպիտ բերանը կ'ընկեր։

—Տիկին, ըսաւ ան ծանր ձայնով մը, անկեղծութիւն կը խնդրէք ինչ։ Ահա, երբ միանայի արքունիքը հասայ, կար-

—Ազգապատկան կուուածոց Փաստաւանական Գանձաւորութիւնը նախընթաց օր նիստ գումարելով ի ներկայութեան Տիգրան Այնան, Նազարէթ Ներսիսեան և Վահան Պարտիզպանեան էջ. ներքու, կարեւոր փոխանցման համար հարկ եղած աշխատութիւնները յառաջ տարաւ։ Նոյնպէս որոշեց յատուկ չըջանաւարտեալ հրահանգ զրկել բոլոր թեմերը, որ իրենց եկեղեցւոյն պատկանող բոլոր կալուածոց տեղը, տեսակը, որու վրայ ըլլալը, հեծէթ ունենալը կամ չունենալը, որքան ատենէ ի վեր Ազգիկ պատկանելի ընէ, և ևս, մանաւաճառաբար նշանակելով զրկէին Առաջնորդարան, որպէսզի Փաստաւանական Գանձաւորութիւնը զանոնք քննելով անոնց իւրաքանչիւր փոխանցման կերպի մասին տալ հարկ եղած հրահանգները։

—Զորեքարթի երեկոյ Ուսումն. Խորհուրդը նիստ գումարեց նախագահութեամբ Առաջնորդ Ս. Հօր, Ներկայ էին Նազարէթ Ներսիսեան, Համբարձում Նիզամեան, Կարապետ Տիկնայք և Զարեհ Գաղապեան էջ. ներքու, Խորհուրդը ի ձեռք ունենալով Տեսչութեանց Տեղեկագիրները, յառաջիկայ տարուան փոփոխութեանց համար կարգ մը որոշումներ տուաւ, իսկ որոշեց մնացեալ մասը լրացնել յաղորդ նիստին և անպատճառ ամէն կարգադրութիւն մինչև ներկայ ամսոյ վերջը աւարտելով հաղորդել պաշտօնէութեան։

—Տեսեալ. Խորհուրդը շաբաթական նիստը գումարելով գլխաւորաբար զբաղեցաւ Ազգային Արկղին բոլոր վճարումները օրը օրին ընելու եղանակներու մասին։ Տեսեալ, Խորհուրդը այս տրամադրութիւնը ամէն գոյնստէ վեր է, որովհետև կանոնաւորութիւնն է որ վստահութիւն կը գրաւէ, և երբ ժողովուրդը անգամ մը սաստատ վստահութիւն գոյացնէ Տեսչութեան գործունէութեանց կանոնաւորութեան վրայ սիրով կը փութայ իր խնայողութիւնները յանձնել Ազգ. Արկղին փոխան 60% տոկոսի, ինչ որ մեծապէս շահաւոր կերպով կ'ըլլայ թէ փոխառուի և թէ Ազգին, որ կրնայ փոխ առած զըլումները աւելի շահաւէտ կերպով գործածել, նորոգելով ազգային կալուածները և անոնց եկամուտները գրեթէ եռապատ. կելով։ Մենք կատարեալ վստահութիւն ունինք որ արդի Տեսչական պիտի լայնողի առաջադրած այն ճշդապահութիւնը մտցնել իր ամէն կերպ զբաղական գործառնութեանց մէջ։

—Գարաթալէն «Եկեղեցաւոր» ստորագրութեամբ նամակ մը ստացանք, որ շատ տխուր գոյներով կը ներկայացնէ անգղոյն եկեղեցւոյն վիճակը։ Գանահան բոլորովին առանձին մնացած է, ոչ զպրապետ կայ, ոչ ալ երգեցիկ տղաքներ ոչ մոմակալ, ոչ փոխասաց, Եկեղեցին գրեթէ թափուր է բոլորովին և եթէ այսպէս շարունակուի հարկ պիտի ըլլայ փակել։ Յաճախ քահանայն ալ իրմէն կ'ընայ և ժամերով կը բացակայի, որով 3-400 տունով գիւղ մը բացառականապէս

նամ թէ ինչպէս կ'ընանք հոսկնալ թէ ձեզ իտալացի ինչաններուն մատնելը կարծեցիք։

—Ամենէն բնական կերպով, տիկին, իմ վրայ արձակած կրեկները հիւանդացաւ։

—Միւղաբերութեան հետեւանքներ, գիտեմ... որովհետև հայր էք, սիրելի մարդի։

Ահաբեկ հեծկտանք մը խնդողեցաւ Արքային կոկորդին մէջ։ Բայց այս մարդուն իր վրայ ունեցած զօրութիւնը այնքան զօրաւոր էր որ այս հեծկտանքը ուշադիր Գաթէրինի ականջին միայն տըկար հառաջ մը հասաւ։

—Ճիշդ է, շարունակեց Արքան։ Այս կինը մայր եղաւ... Գիշերը մը թուրքերու գողցու ձեզ տալու համար։ Այսպէսով է որ հասկցայ թէ ձեր կրեկներն մին էր... Երբ մայր եղաւ և հիւանդացաւ, իր խնայողութեան մէջ, ինձ իմացուց ինչ որ կը մտածէիք իմ մասին։ Այն ատեն է որ իրեն գրել տուի այն նամակը որուն մէջ ինքզինքը կամբաստանէր իր որդին սեռեցնելուն համար։ Եւ ես, վրէժ լուծելու համար, գիտնալով թէ ինչ պիտի ընէիք, այս նամակը տուի ձեզ։

—Ահ, ահ, ուրեմն կարծեցիք թէ Այնը դատել պիտի տամ և դահիճ ձեր

ՄԵՐԵՂԱԶԵՄԻՆԵՐԸ ԲԱՐՏԱԵՆՆԵՐԸ ՄԻՐՈՅ ԴԻԿՍԱՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՆԻՊՈՐՈՒՄ

Գաթէրին բոլորտիքը նայեցաւ աթոռ մը գտնելու համար։

Բանիկարօլա, առանց անապարանքի, տուաւ խցիկին միակ աթոռակը։

—Ոչ, ըսաւ Գաթէրին խնդալով, շատ կարծր պիտի ըլլայ, ես դեռ չեմ ստեղծի։ Եւ Արքային անկողնին ծայրը նստաւ։ Այս անկողինը, կամ աւելի այս խըչտեակը, պարզապէս կը բաղկանար պատին առնթմանակեց քանի մը տախտակներէ, և ծածկուած ներքնականով և բրդէ ծածկոցով մը։

—Նսանցէք, մարգի, ըսաւ թագուհին, իր կարգին աթոռակը ցուցնելով։ Բանիկարօլա գլխի շարժումով մը մերժեց որ կը յայտնէր աստիճանաւորութեանց և պատշաճութեանց, յարգանքը ինքը թագուհին իր տարօրինակ ընթաց-

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ
ՄՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔԵԱՆ
ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՃԱՇԱԿԱԽՈՐ,

ՏՈԿՈՒՆ,

ԱժԱՆ

Ամեն շաբաթ նորածնութեան համեմատ ապրանքներու ճոխ զանազանութիւն մը կ'ստանանք:

Շաբաթ օրերն մասնաւոր տեսակներու վրայ 20% զեղչ կ'ընդունուի օրեր, կտորուանք:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13 Յունիս. — Սօֆիայէ կը հեռագրեն թէ սպարապետ Սափօյ կը շարունակէ իր առաջնական պատերազմային քաղաքականութիւնը, պնդելով, որ Պուլկարի պարտի անմիջապէս գործի սկսիլը ՆՈՅՆ. — Այսօրուան «Թանին» իր խմբագրականին մէջ կ'առաջարկէ թուրք կառավարութեան, որ փութոյ պնդութեամբ տակաւին տոկոսի մնացած թուրք-Պուլկար խնդրոց համար լուծուած մը պահանջէ:

ՆՈՅՆ. — Աթէնքէն կը հեռագրուի թէ թագաւոր Կոստանդին Սկիանիէն Աթէնք վերադարձած է:

ՆՈՅՆ. — Սօֆիայէ կը ծանուցուի թէ Բատթօվալի մօտ Սեւրայ և Պուլկար զօրաց միջև կոխուել կը շարունակուի դեռ:

ՆՈՅՆ. — Պուլկարաւան կը ծանուցուի թէ Սեւրայ և Պուլկար սահմանադրուելու Զէթ-թօլօն կոչուած վայրին մօտ կոխ տեղի ունեցեր է Սեւրայ և Պուլկար զօրաց միջև:

Այս կոխին պուլկար բանակը սահմանը անցեր է ոտք դնելով Սեւրայական հողին:

ՆՈՅՆ. — Պուլկարական այս յաջողութեան վրայ Սեւրայ բանակը փութանակի զինուորական նոր գումը դիմելով զօրանալով գրու տուած այդ տեղի Պուլկար բանակին վրայ, որ ստիպուեցաւ նահանջել, լքելով զբաւեալ տեղերը:

Այս նահանջին մէջ մեծ անկարգութիւն տիրած է պուլկար բանակին մէջ:

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Բաղաքապետութեան կը ծանուցուի թէ պատի յայտարարութեանց մեծանշանի շահագործումը Տօք. Մարինօ Գուլիուպիէն չնորոգուած է Ս. Զէթպեան և Ընկերութեան, Սիւրանկայ թաղ Բաթթօղլու բնակարանին մէջ Բրեյթլէնց և Փարաքիի վաճառատանց վրայ, Յայտարարութեանց այս գրասենեակը Յունիս 15-ն գործի սկսած է:

Պատի ամեն տեսակ ծանուցմանց համար գիմել յիշակ գրասենեակը, Անաստողոք տուգանքի պիտի ենթարկուին:

ՊՕՂՈՍ ԽՏՐԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱՆ ԺԱՐՏԱՐԱՊԵՏ

Տիար Պօղոս խտրեան վկայեալ ճարտարապետ վերջերս փոխադրած է իր գլխաւոր բնակարանը Բաթթօղլու թիւ 34, ուր կը պատրաստուին շէնքերու յատակագրիներ, կրկան շինութեան ծախքերու գնահատումներ, գոհացուցիչ պայմաններով կ'ստանանք շէնքերու կառուցումը, նաև ո'ր է հողի (ազարակներու, պարտէզներու) և նա յատարագիծեր կ'աւտորաստուին ու նոյն իսկ փողոցներ բանալով մաս առ մաս վաճառելու գործեր կ'ըստանանք:

50-11

ԱՅԴ

ԿԸ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵՆՔԻ Ամերիկեան կրթական բարձր հաստատութիւնէ վկայեալ Անդրեյեւի քաղաքում անձնաւորութիւն մը, որ տրամադրելու ժամեր ունի առանձին դասախօսութեամբ փափաքողներու այս օգտակար լեզուի գիւրդին մեթոտներով և կարճ ժամանակամիջոցի մէջ ուսուցանելու, ԴԻՄԵՆ ՄԵԶ 15-11

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏԻՐԱՅՈՒԵԱՆ
ԱՍԱՄՆԱՔՈՅԺ

Հաճի Սթամ փողոց Թ. 29

Արհեստին ամենավերջին կատարելութեան համեմատ կ'ընտրանք և կը շինեն ամեն տեսակ ակոսներ:

Ամեն օր Ժ. 9-12 Կ. Ա. և Ժ. 2-5

Կ. Ե. բացի կերակի օրերէ 50-35

յ ընդ 11 թուականու կուտակութեան հետեւեալ կը գեղեցանէ:—

Որուան դահլիճը բոնի և հախաւածանադրական միջոցներով յեղաշրջու. և տապալելու և երկրին մէջ ընդհանուր յուղում ներկելու և բազմաթիւ անձնաւորութեանց դէմ դաւադրութիւններ կազմակերպելով յեղաշրջութեան նպատակը իրագործելու համար ապաստարան հանգամանքի մէջ գտնուող և մարտի Զերդօրը վարչապետ և պատերազմական նախարար Մանուտ Շէվքէթ փաշային քաղաքականութիւնը կազմակերպող գաղտնի միութեան անդամներուն դատաւարութիւնը Պատ. Ատեանին կողմէ ի բացակայութեան կատարուելոյ՝ որէնս Սապահետին պէյ, Շէվքէթ փաշա, նախկիններքին գործոց նախարար Րէշիտ պէյ, Տաւատ Սալիֆ փաշա, գնդապետ Ֆուատ պէյ, Բէմալ Մուհաթթապէյ, Բէրքէթ թէյլֆիք պէյ, հաշիւապետ Բեադլիմ էֆ. գալմաթամ Զէթի պէյ, Մուհիպ պէյ, Կիւմլէլիքիւնցի Իսմայիլ պէյ, խաղաժող Զիա, կաղ թէյլֆիք, Շէվքէթ Մէնմէտ Ա. ի, Ապտուլլահման և ինքնաշարժի վարիչ Շէվքէթ, քաղաքապետ Բէմալ, Բիւզգիմ էֆ. Եղբայրը Զիքմէթ, Հազըր, հանգստեան կոչուած քաղաքապետական հարկաւորակ Մէնմէտ և Գալմաթ Մուսթաֆա մահման, Գարա Անմէտ, Բաղուպ և Բալիք 15 տարուան թիսպարութեան, Կէօլլիքի Էմին և Սիւլէյման փաշա Զատէ Հաճի Ատիլ ցկեանս բան. տարկութեան դատաւարութեանց, իսկ իբրեւ կասկածի վար զրուած միւս ութ անձերը ազատ թողուեցան, Վեհ, Կայսեր վաւերացումը կրեւէ վերջ:

Ձերբակալուած անձերէն Տաւատ Սալիֆ փաշա, գնդապետ Ֆուատ, հարիւրապետ Բեադլիմ, Մուհիպ, Զիա, կաղ թէյլֆիք, Շէվքէթ, Մէնմէտ Ա. ի, Ապտուլլահման, Շէվքէթ, Զաֆըր այս առաւօտ կախաղան բարձրացան:

Թէ Պոլսոյ և թէ գաւառներու մէջ անգործութիւնը կատարեալ ըլլալով՝ ճշմարտութեան հակառակ գրութեանց և մեկնութեանց տեղի չմնալու համար հարկ համարեցանք այս տեղեկութիւնները հաղորդել:

«ԹԻՒՐԻ» թերթը «Տասնհինգ տարի ևս պիտի քայնեք» վերնագրով յօդուածի մը մէջ Ուլիքի պայմանաժամին վրայ 15 տարի ևս բարդուելու պարագայ կը յիշէ և բռնու ռճով մը ձաղիչ լայն:

Վերջին անգամ Մակեդոնիոյ դաւադան կողմերէն Իզմիր հասած թուրք փախստականներէն՝ առիթ օր Կուսակալութեան կողմէ 6 հողի Այտըն, 8 Մէօքէ 5 Նաշիլի, 5 Թիւրէ, 1 Դասապա, 7 Իզմիր, 3 Սալիլի 4 Մէնմէտ և 2 հողի ու Ալաշէհի վրկուեցան:

ԶէՇՄԷԻ գալմաթամ Հաճիթ պէյի Երբին գործոց նախարարութեան 15 օրուան արձակուրդ տրուեցաւ:

օրհնեալ պիտի ըլլար այն վայրկեանը ուր ձեզ նախատեսուած համար, զիս դահլիճն պիտի յանձնէիք: Որովհետեւ ազատած պիտի ըլլայիք զիս այս կեանքէն որ քաջութիւն չունիմ լրացնելու: Դալով ինձմէ օգուտ քաղելուն... տեսէք զիս, տիկին, մարդկային ծուլէ մ'եմ միայն... աշխարհը այս ևս ինձ համար գոյութիւն չունի... Վայրկեան մը յոյս ունեցալ որ միտքս տանջելով, պիտի հասնէի Աստուծոյ հաւատալ... —Եւ չէք հաւատար:

—Ոչ, Տիկին:

—Կը ցաւիմ ձեր վրայ, ըսաւ Գա.

թէրին:

—Ըրի ինչ որ կրցայ, հերետիկոսներուն դէմ կատարել քարոզութիւններս, յանգուցն յարձակումներս թագաւորին ձեռք օրդուոյն դէմ օրոնք զիս բարձր ցին... բայց իմ ոչնչութեանս մէջ ինչ կայ...

—Ինչո՞ւ համար, հարցուց ուժգնօրէն թագուհին:

—Որովհետեւ այս կնոջ հանդիպեցայ. որովհետեւ այն սէրը զոր կարծեցի խեղդել տալուսնէ անելի սոստիկ բարբոքեցաւ...

Դաթիլիքի աչքերը կայծ մը արձակեցին:

առանց քահանայի կը մնայ ի դէպ տալիս քաղաքականութեանց, Կ'երկի թաղականութիւնը եկեղեցական տուրքը հաւաքելու համար պէտք չի տաներ եկեղեցւոյ բարեգործութեան հոգ տանել, քանի որ եկեղեցին չունի աղբիւր մը չէ այլևս: Բայց պէտք է զիտնալ որ ժողովուրդը եկեղեցական տուրքը եկեղեցւոյ բարեգործութեան համար է որ կը վճարէ և երբ իր եկեղեցին այս աննախնամացօրէն լքեալ և խղճալի վիճակին մէջ տեսնէ, իհարկէ չուզեր մէթալիկ մը անգամ վճարել, Նախկազիր կըսէ որ թաղականութեան պարտքն է եկեղեցւոյ պայծառութեան հոգ տանել, ինչ որ իր գլխաւոր պաշտօնն է, և ոչ թէ կալք մը երկուստարդներու փչած հովերէն քչուիլ, Նախկազիրը ի վերջոյ Առաջնորդ Ս. Զօր լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ քարթալի եկեղեցւոյն այսօրուան խիստ ցաւալի և լքեալ վիճակին վրայ:

—Հարցաքննութիւնը Ազգ. վարժարանաց:

ՈՒՐԻՍԹ

Հոնիսիսման վարժարան

Առաւօտ ժամը 8.30—12.30 Զ. Է. Բ. դասարանք՝ Դիտութիւն, Կէս օրէ ետք Ժ. 2.30—3.30 Զ. դասարան՝ Այսարաւորութիւն:

Մեսրոպեան վարժարան
Կէս օրէ ետք ժամ. 2.30ին Բ. դասարան՝ Օսմանեան Ժ. 5ին Զ. դասարան՝ Օսմանեան:

ՇԱՐԱԹ

Հոնիսիսման վարժարան

Առ. ժամ 8.30—12.30 Զ. Է. Բ. դասարանք՝ Երկրաչափութիւն (գրաւոր):

Մեսրոպեան վարժարան
Կէս օրէ ետք ժամ 2.30ին Բ. դասարան՝ Ուսողութիւն, ժամ 5ին Զ. դասարան՝ Ուսողութիւն:

—Պոլսեան Սանուց Բարեսիրական Սիւթիւնը կէս օսմ. ոսկի կը նուիրէ Աղ. քառախնամ Ընկերութեան և 1 օսմ. ոսկի Ազգ. Հրեանդանոցի:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ԱՐՏԱՔԻՆ» Բերդին շինութեանց յանձնաւորողին նախագահութեան հետեւեալ ծանուցումն ստացած ենք:—

Նոր Բերդին կից 4 մէթր լայնութեամբ և 67 մէթր երկարութեամբ փայտաշէն նաւատանոց մը և 8 մէթր լայնութեամբ, 13 մէթր երկարութեամբ և երեք մէթր բարձրութեամբ երկու կողմը քարակիր պատով և կոսկարայաւոր նաւակաց հանգրուան (գալղհանէ) մը կառուցանել որոշուած ըլլալով՝ շինութեան յանձնաւորողներուն կամ ձեռնարկներուն կը ծախուցուի, որ մինչև յունիս 20 իրենց պայմանները հաղորդեն Բերդին շինութեանց յանձնաւորողին:

Ներքին գործոց նախարարութիւնը

Վերջ պիտի լուծուի... Շնորհաւորութիւններս, սիրելիս:

—Ոչ, տիկին, թէ և միտքս քիչ մը խաղաղութեամբ ըլլայ ինչպէս որ կըսեն ձեզ զիտնու յատկութիւնը ունէի, ձեզ զիտնու էի, ձեզ կը ճանչնայի... Այսինքն տիկին, ձեզ անկարող կը գտնէի պարսն ճղմիմ և այսօրս քիչ շահաբեր գործի մը մէջ հարկաւորութիւն կ'իմ մը սպաննելու համար, կը խորհէի թէ այս նամակով զինուած, պիտի ստիպէիք որ այս կնոջ ձեռք գերին ըլլայ, կը խորհէի թէ օր մը պիտի գար ուր այն պիտի սիրէր, կը խորհէի թէ վեհանաձեռութիւնը չպիտի ունեցայիք իր անցեալը ծածկելու, կը խորհէի թէ այդ օրը, ան պիտի տառապէր ինչպէս որ ես տառապեցայ և վրէժս լուծած պիտի ըլլայի... Անկեղծութիւն ինչպէս թէ, տիկին... —Այո, հա՛ն ճշմարտութիւնը: Բայց ձեզի դեմ բան մը չունիմ, ընդհակառակը: Բարձրաստիճան մէկն էք, մարգի, և կը խորհիմ թէ եթէ զիս կատէք, գոնէ իմ արժանիքին համար զիս կը յարգէք, և այսինքն մը մոռնալու կարող կը կարէիք: Գիտ, այն վայրկեանին երբ զիս նախաողջն օգուտ կրնամ քաղել:

—Այո, տիկին, բացառանչեց Արքան յաւանտութեան տխուր չեչուով մը, վերջ պիտի լուծուի... Շնորհաւորութիւններս, սիրելիս:

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդունում էր պատվարանքի

պահուստ, Գոյքերը եւն. աւելի է քան

Վարած է միևեկ աշխարհ վիճակներու համար աւելի քան

Ս. 600. Ոսկի

15.000.000

88.000.000

Այս նստածուսութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ շէնքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատակաւոր պայմաններով:

ԾՈՒՎԱՅԻՆ ՃԻԻՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ նոյնպէս ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Լիազոր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՌԱՍԱԺ ԴԱՋԱՐԷԹ ՊԱՐԻՋԵԱՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատուններու մէջ.

ՊԱՆՊԱՆԵՆԻՆ ԵՂԱՐԲ

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒ Լ. ԵՒ Լ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ Թ. 38 — ԻՋՄԻՐ

Ստացած ենք զարնանային եղանակի նորաձեւութեանց այլ և այլ ապրանքներու ճոխ մթերք մը որոնք պիտի ծախուին աժան ու անմրցելի գիններով:

Ուշագրութիւն

Ամառուան քաշ-բուսիչներ, քրութայէ թիւսօրէ և Շար-րէօղէ պատրաստուած որոնք կրնան գոհացնել է՛ն նրբաձաշակները, սկսած են վաճառուիլ խիստ դիւրամատչելի գիններով:

Փութայէք ԱՌԻԹԵՆ ՕԴՏՈՒԼԻ

125—123

Զիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԲԵՐԵՆԻ ՀԱՄԸ ԳԻՏՏՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄԱԲՄԻՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՇԵՆ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրիք որ ամեն բանի մէջ փափկաճաշակ և բժարնդիր են, ցաւ ի սիրտ պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յարգելով, բնաւ կերած իւղերնուն ուշագրութիւն չեն ընել, կարգ մը ծախուած բամպակի և պիւտակի իւղերով խարդախուած ձեթ գործածելով իրենց ամենէ թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրեւ կազդուելի և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրիշն պէտք է առտնին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախեալ իւղերը, փորձեցէք սնդակ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները, Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէններու և այլ տնտեսեղէններու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստենք ցարդ:

Փութեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի ետև Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7,

ՍԱՐԳԻՍ ԹՐՈՐՈՍԵԱՆԻ տունը:

125—92

ԼԵ ՔՐՕՎԵՆՍ ՌԵՒՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպատակաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յաճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն:

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել Իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ:

ՍԱՀԱԿ ԿԻԼՊԵՆԿԵԱՆԻ

Բազմ նազարէք Թիւ 5

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՅ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադր. 1790 թ. Ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5.000.000

Վճարելու Ապահովագրեալներու

» » 42.000.000

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻԻՂ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ և ամեն կը կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպատակաւոր պայմաններով: ԿԵԱՆՔԻ ՃԻԻՂ. — Ընկերութիւնը նպատակաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ մրցիլ կեանքի տեսչութեան վրայ: Խնայ ապահովագրութիւնը, (Ընկերութեան) զգաւորագրութիւն են. ևս Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՌԻԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Ընդհ. Գործակալ

ԼԸ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԻԵՆ

ԱՌՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐԴԵԱԼ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատու 1867 թ.

Առանցապատուկ ձեռնարկ կայս. և Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ցայսօր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 ֆր.
Պահեստ ապահովութեան	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածքաց	7,000,000 »
Դրամազ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ. — Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով:

Որոշ պայմանաժամով կամ հասցի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային: Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ապահովեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ ինսյուրանքի ապահովագրութիւնը:

Բոլորն ապահովանքն ամեն նորագոյններն են և ամենէ առատաձեւ: Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻՔԷԶ

Քիւլիւր ֆուգալ օդու խան

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՔԱՄԷԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԴ. ԱՍՏՐԻԹԵՆ)

Վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Ամրան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք տրուելու կրնան գոհացնել ամեն նրբաձաշակները: Գիներու անհամեմատ աժանութիւն, ապրանքներու տոկոսներուն անմրցելի և Այցեկեցէք անգամ մը ՔԱՄԷԼԻԱԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ